

Zelfscan Vakbekwame hbo sociaal werker

Wil jij ontdekken hoever je je al ontwikkeld hebt als hbo sociaal werker? Wil je eens kijken waar je staat en welke competenties je wilt versterken? Hiervoor kun je deze zelfscan gebruiken. Het invullen van de zelfscan kun je ook samen doen met je leidinggevende of collega die jouw werk goed kent. De uitkomst kan ook inzicht geven of de [EVC-procedure](#) voor Vakbekwame hbo sociaal werker iets voor je is.

Met deze zelfscan breng je in kaart hoever je zelf denkt dat je bent in de beheersing van de competenties voor sociaal werker: Beheers je de competenties als een startbekwame professional of ben je al verder en herken je je eerder in de vakbekwame professional?

Hoe in te vullen?

De zelfscan bestaat uit de 21 competenties die horen bij het beroep sociaal werker. Je vindt ze ook in het [Beroepscompetentieprofiel voor de sociaal werker](#). Dat zijn ook de competenties die getoetst worden in de EVC-procedure voor Vakbekwame hbo sociaal werker. Iedere competentie is uitgewerkt in twee stadia van werkervaring: startbekwaam en vakbekwaam. Vink bij elk van de 21 competenties aan wat het meest op jou van toepassing is. Kijk daarvoor naar de indicatoren van elk stadium. Van welk stadium beheers je de indicatoren? Vink dan het vakje bij dat stadium aan. Je kunt ook het hokje 'ik twijfel' aanvinken. Dit doe je als je vindt dat je al wel voorbij het stadium startbekwaam bent, maar nog niet helemaal vakbekwaam bent.

Vind je het veel om in 1 keer in te vullen? Geeft niks. Je kunt het gewoon opslaan en later dan weer een paar competenties scoren.

De 21 competenties van de sociaal werker zijn verdeeld over zeven clusters:

1. Contact leggen en betekenisvolle relaties aangaan
2. Signaleren en agenderen
3. Ondersteunen bij het voeren van de eigen regie
4. Mensen met elkaar verbinden
5. Stimuleren tot participatie en actief burgerschap
6. Opereren vanuit de eigen organisatorische context
7. Werken aan je beroepsuitoefening

Scoor nu hieronder de 21 competenties. Zet een vinkje in het vak dat het meest van toepassing is.

Competentiecluster 1 Contact leggen en betekenisvolle relaties aangaan

Competentie 1.1: Maakt en onderhoudt contact: is present

De sociaal werker legt makkelijk contact met verschillende mensen en is benaderbaar. Hij¹ legt ook contact met mensen voor wie dit niet zo vanzelfsprekend is of die dit niet willen.

BIJ COMPETENTIE 1.1 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stelt zich open, positief, enthousiast en informeel op. • Is nieuwsgierig naar mensen. • Is aandachtig. • Initieert afspraken tussen mensen en ziet erop toe dat deze worden nagekomen. • Neemt zelf het initiatief om contact over te dragen als er meer nodig is. • Creëert een open en veilige sfeer. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Luistert onbevooroordeeld. • Is duidelijk, helder, transparant, oprecht en consequent. • Bepaalt het doel, geeft een duidelijke structuur aan in gesprekken en zorgt dat gesprekken constructief verlopen. • Motiveert mensen om contacten te leggen en te onderhouden, en deel te nemen aan sociale activiteiten. • Ziet wat zijn houding en gedrag teweegbrengt bij de ander. • Stelt zich in het contact kwetsbaar op. 	
Ruimte voor toelichting:		

¹ Overall waar hij staat in dit document, kan ook een ander voornaamwoord gelezen worden.

Competentie 1.2: Gaat erop af

De sociaal werker is een toegankelijk aanspreekpunt in de wijk of buurt en stapt actief op individuen en groepen af. Hij weet wat er speelt en profileert zich bewust bij individuen en groepen.

BIJ COMPETENTIE 1.2 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Is present en zichtbaar aanwezig in de directe leefomgeving van mensen en/of op plaatsen waar zij zich bevinden. • Heeft kennis van de achtergrond van (groepen) mensen. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Is present en zichtbaar aanwezig in de directe leefomgeving van mensen en/of op plaatsen waar zij zich bevinden. • Heeft kennis van de achtergrond van (groepen) mensen. • Zoekt actief (kwetsbare) mensen op die kampen met hoog complexe problematiek die al dan niet leidt tot overlast. • Houdt contact en gaat in op wat er speelt in de leefomgeving en/of bij (groepen) mensen. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentiecluster 2 Signaleren en agenderen

Competentie 2.1: Verheldert op alle leefgebieden de vraag

De sociaal werker herkent veel voorkomende problemen op alle leefgebieden en achterhaalt de integrale vraag.

BIJ COMPETENTIE 2.1 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inventariseert de vraag op alle leefgebieden op basis van beschikbare of voorbereide vragenlijsten en checklists. • Werkt de punten systematisch af. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Neemt de situatie van mensen als uitgangspunt. • Biedt tijd en ruimte voor hun verhaal en luistert goed. • Vraagt mensen wat zij belangrijk vinden en wat hen motiveert en stimuleert. • Inventariseert vragen, behoeften en wensen op alle leefgebieden, en helpt mensen te verwoorden wat, op korte en langere termijn, de (hulp)vraag achter de vraag is. • Schakelt indien nodig andere professionals in voor advies en ondersteuning bij het verhelderen van complexe vragen, problemen en behoeften op verschillende leefgebieden. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 2.2: Signaleert vroegtijdig

De sociaal werker signaleert in de wijk kansen voor individuen en groepen en herkent knelpunten. Hij houdt ogen en oren open en ziet afwijkingen van het gangbare in doen en laten van individuen en groepen. Bij samenlevingsproblemen als uitsluiting, isolement of andere sociale problemen heeft hij eenzelfde signalerende rol. Hij ziet maatschappelijke ontwikkelingen en volgt hoe de samenleving zich hierop ontwikkelt.

BIJ COMPETENTIE 2.2 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Is aanwezig in een wijk, kijkt rond, spreekt met inwoners en met specifieke doelgroepen. • Houdt ogen en oren open. • Zoekt, na opdracht daartoe, naar veranderingen bij (kwetsbare) groepen en gezinnen, en in verhoudingen tussen mensen onderling en met organisaties. • Herkent signalen en veranderingen in de samenleving, zoals (huiselijk) geweld, verwaarlozing, eenzaamheid en achterstand. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Is aanwezig in een wijk, kijkt rond, spreekt met inwoners en met specifieke doelgroepen. • Is alert op kansen die zich voordoen. • Heeft tijdens contacten en gesprekken oog voor signalen van probleemsituaties of voor problemen bij mensen en groepen. • Signaleert tijdens contacten en gesprekken vragen, problemen, mogelijkheden en knelpunten op verschillende leefgebieden. • Signaleert vroegtijdig, al dan niet in samenwerking met andere professionals, situaties waarbij sprake is van onveiligheid. Of als mensen problemen ervaren of hulp kunnen gebruiken zonder dat zij zelf een hulpvraag hebben geformuleerd. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 2.3: Agendeert knelpunten en aantasting van burgerrechten

De sociaal werker onderneemt samen met mensen actie om knelpunten en mogelijkheden in relatie tot burgerrechten te agenderen en ermee aan de slag te gaan.

BIJ COMPETENTIE 2.3 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inventariseert, systematisch en op vraag, veelvuldig voorkomende individuele problemen op het gebied van burgerrechten. • Toetst bij collega's mogelijke signalen over aantasting van burgerrechten. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pikt in contacten met anderen signalen op over aantasting van burgerrechten. • Adviseert en ondersteunt mensen bij het vinden van breed draagvlak om hun situatie aan te pakken. • Laat mensen zien hoe zij hun signalen over aantasting van burgerrechten kunnen plaatsen in een bredere context van wijk of buurt. • Kent de reikwijdte van de eigen bevoegdheden en vermogens, en is hier open over naar mensen. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentiecluster 3 Ondersteunen bij het voeren van de eigen regie

Competentie 3.1: Geeft mensen ruimte

De sociaal werker ondersteunt mensen en hun (sociale) netwerk, vrijwilligers en groepen bij het vinden van eigen oplossingen voor hun vragen.

BIJ COMPETENTIE 3.1 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stemt af met individuen (en hun (sociale) netwerk) en met groepen, wat mensen nodig hebben voor hun kwaliteit van leven. Doet dit binnen de soms onvoorspelbare context waarin ze leven. • Biedt mensen informatie, advies, begeleiding op maat met als doel hen te activeren. • Biedt mensen praktische en materiële ondersteuning en beheert budgetten. • Overlegt met collega's of de veiligheid van betrokkenen in het geding is als daar aanleiding toe is. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zet tijd, tact en vindingrijkheid in om met individuen en groepen passende ondersteuning vorm te geven. • Maakt samen afspraken over wie wat doet om de situatie aan te pakken. • Kiest voor een onderbouwde stapsgewijze aanpak, waarbij hij in het begin, zo nodig, het voortouw neemt, en naarmate de ondersteuning vordert steeds meer taken en verantwoordelijkheden door mensen laat terugpakken. • Benut de mogelijkheden voor het snel aanpakken van kleine, praktische problemen. • Beoordeelt steeds of de veiligheid van mensen in het geding is. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 3.2: Ziet en versterkt mogelijkheden en talenten van mensen

De sociaal werker helpt mensen en groepen om vaardigheden te ontwikkelen en optimaal te benutten. Hij is alert op een juiste balans tussen draagkracht en draaglast. Waar mensen niet in staat zijn om de eigen kracht te benutten, blijft de sociaal werker bij complexe vragen ondersteuning bieden, neemt (tijdelijk) de regie over of regelt passende ondersteuning vanuit andere professionals.

BIJ COMPETENTIE 3.2 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Gaat uit van de kracht en kwaliteiten van (kwetsbare) mensen, haalt deze naar boven en moedigt mensen aan hun persoonlijke kwaliteiten, talenten en vaardigheden te ontdekken, te gebruiken en te versterken. Geeft complimenten, bekrachtigt en bouwt voort op dat wat goed gaat. Levert zelf een bijdrage door bijvoorbeeld gevraagd advies op maat te geven en praktische technieken en handvatten aan te reiken. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Gaat uit van de kracht en kwaliteiten van (kwetsbare) mensen, haalt deze naar boven en moedigt mensen aan hun persoonlijke kwaliteiten, talenten en vaardigheden te ontdekken, te gebruiken en te versterken. Kan mensen bewust maken van hun eigen denken en gedrag, en kijkt verder door de focus te leggen op ontwikkeling, kansen en mogelijkheden. Benoemt de kleine stappen die mensen nemen en blijft het perspectief op de langere termijn benoemen. Erkent de mogelijkheden en kwetsbaarheden van mensen en heeft oog voor de kansen en belemmeringen in het kunnen voeren van de eigen regie door individuen en groepen. Leert mensen zelf afwegingen te maken en beslissingen te nemen, geeft hen hiervoor de ruimte en mogelijkheid. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 3.3: Ondersteunt mensen bij het verkrijgen van invloed en zeggenschap

De sociaal werker motiveert, ondersteunt, informeert en adviseert mensen om tot gewenste resultaten te komen. Dit doet hij bij het aanboren van het eigen netwerk, het maken van keuzes, en het versterken van hun eigen kracht en die van hun omgeving. Soms is het nodig om te investeren in het vergroten van zelfvertrouwen en vertrouwen in de eigen omgeving.

BIJ COMPETENTIE 3.3 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Faciliteert mensen bij het omzetten van initiatieven in concrete plannen door bijvoorbeeld het geven van informatie en advies en het bieden van lichte ondersteuning. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Faciliteert mensen bij het omzetten van initiatieven in concrete plannen, door bijvoorbeeld het geven van informatie en advies en het bieden van lichte ondersteuning. Informeert mensen over mogelijkheden om hun recht te halen. Adviseert mensen bij het nemen van de juiste stappen. Weegt samen met mensen, hun netwerk en andere professionals af welke mate van eigen verantwoordelijkheid haalbaar is, rekening houdend met de aanwezige draagkracht en draaglast. Hij past de integrale ondersteuning daarop aan. Staat mensen terzijde bij het verkrijgen van toegang tot juiste personen en organisaties, schakelt zijn netwerk hiervoor in en verbindt diegenen die elkaar kunnen versterken. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentiecluster 4 Mensen met elkaar verbinden

Competentie 4.1: Zorgt voor verbindingen

De sociaal werker is kwartiermaker en initieert en begeleidt het samenbrengen van individuen, groepen, organisaties, ondernemers en professionals. Hij zoekt verbinding met mensen, mantelzorgers, sociale netwerken, vrijwilligersinitiatieven, ondernemers en wijkverbanden. De sociaal werker stuurt aan op wederkerigheid, sociale samenhang en de gezamenlijke aanpak van complexe sociale vraagstukken.

BIJ COMPETENTIE 4.1 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van de lokale samenleving. • Stimuleert mensen om zelf contact te leggen en verbinding te zoeken met andere mensen, organisaties en ondernemers in de wijk. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van de lokale samenleving. • Onderneemt en creëert binnen de (lokale) context de omstandigheden waardoor ontmoeting en contact mogelijk zijn. • Stelt kennis, netwerk en contacten ter beschikking, zodat anderen verbindingen tot stand kunnen brengen. • Motiveert mensen om op basis van interesse en wensen betekenisvolle verbindingen aan te gaan in de nabije omgeving, en bestendigt dit waar mogelijk met relevante partijen. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 4.2: Gaat respectvol om met diversiteit

De sociaal werker beweegt gemakkelijk in de leefwereld van mensen met uiteenlopende leefstijlen. Hij kan in contact met hen van perspectief wisselen en culturen en verschillende leefwerelden bij elkaar brengen.

BIJ COMPETENTIE 4.2 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van de diversiteit aan leefstijlen. • Is op de hoogte van (mogelijke) non-acceptatie van specifieke doelgroepen. • Is zich bewust van en kent de risicofactoren van sociale uitsluiting en kwetsbaarheid. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Is zich bewust van zijn eigen culturele en levensbeschouwelijke referentiekader. • Staat open voor verschillen in klasse, cultuur, leeftijd, beperkingen en sekse. • Draagt bij aan het tegengaan van sociale ongelijkheid op verschillende leefgebieden waar sommige groepen mee te maken hebben. • Treedt daadkrachtig op wanneer er sprake is van (mogelijke) non-acceptatie van specifieke doelgroepen, en is alert op de gevolgen hiervan op psychisch, sociaal en maatschappelijk gebied. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 4.3: Bouwt voort op en versterkt (de inzet van) het sociaal netwerk van mensen

De sociaal werker richt zich nadrukkelijk op de afstemming tussen informele en formele ondersteuning, waarbij deze elkaar aanvullen en versterken. Hij is creatief en ondernemend in het zoeken naar vrijwilligers en professionals om in te schakelen om kwetsbare mensen de helpende hand te bieden. Hij heeft oog voor rolwisseling: sommige kwetsbare mensen zijn ook vrijwilliger of kunnen dat worden.

BIJ COMPETENTIE 4.3 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft mensen inzicht in de mogelijkheden en het nut van het hebben en versterken van een steunend (sociaal) netwerk. • Inventariseert op een bij betrokkenen aansluitende werkwijze en samen met hen, het bestaande (sociale) netwerk en de kwaliteit ervan. Neemt de omstandigheden en beperkingen van mensen die het onderhouden van een (sociaal) netwerk bemoeilijken hierin mee. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft mensen inzicht in de mogelijkheden en het nut van het hebben en versterken van een steunend (sociaal) netwerk. • Inventariseert op een bij betrokkenen aansluitende werkwijze, en samen met hen, het bestaande (sociale) netwerk en de kwaliteit ervan. Neemt de omstandigheden en beperkingen van mensen die het onderhouden van een (sociaal) netwerk bemoeilijken hierin mee. • Is zich bewust van de verschillende rollen die in een netwerk ingenomen worden. • Stimuleert mensen om het contact met personen uit het (sociaal) netwerk te benutten en te versterken, en het netwerk uit te breiden. Stimuleert dat wederzijdse verwachtingen worden uitgesproken en geconcretiseerd en helpt hen de inzet te realiseren. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentiecluster 5 Stimuleren tot participatie en actief burgerschap

Competentie 5.1: Stimuleert mensen tot actief burgerschap

De sociaal werker enthousiasmeert mensen om actief deel te nemen aan de samenleving (opvoeding, onderwijs, arbeid, politiek, cultuur, vrije tijd, gezondheid). Hij stimuleert hen zich in te zetten voor elkaar, om eigen verantwoordelijkheid te nemen en hun mogelijkheden te benutten. Daarbij zoekt hij met hen naar een goede balans tussen het initiatief bij hen laten of het initiatief overnemen.

BIJ COMPETENTIE 5.1 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan aan individuen en groepen goed uitleggen van welke steun op lokaal, regionaal en landelijk niveau ze gebruik kunnen maken. • Ondersteunt bij het maken van afwegingen en het benutten van kansen. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan aan individuen en groepen goed uitleggen van welke steun op lokaal, regionaal en landelijk niveau ze gebruik kunnen maken. • Ondersteunt bij het maken van afwegingen en het benutten van kansen. • Draagt op een stimulerende en enthousiasmerende manier het belang van actief burgerschap, en de visie van de overheid hierop, uit. • Pikt vroegtijdig signalen en klachten op en motiveert individuen en groepen om een actieve rol te nemen bij het aanpakken ervan. • Biedt zelf een veilige omgeving waarin mensen tot (informeel) leren komen, en signaleert wanneer deze veiligheid in het geding is. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 5.2: Ondersteunt bij praktisch functioneren en participatie

De sociaal werker gaat aan de slag met het praktisch functioneren als een eerste preventieve stap en hulpmiddel om achterliggende problematiek aan te pakken en participatie te bevorderen. De sociaal werker laat mensen zien en ervaren hoe zij belemmerende patronen en gedrag bij het vinden van praktische oplossingen kunnen doorbreken. Hij stimuleert hen om nieuw gedrag te oefenen en te verduurzamen. De sociaal werker werkt ernaar toe dat zij met behulp van hun (sociale) netwerk weer zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren.

BIJ COMPETENTIE 5.2 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:

STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent de bestaande mogelijkheden voor werk, scholing, ontmoeting, recreatie en dagbesteding en verbindt deze met de interesses en mogelijkheden van mensen. • Wijst de weg naar (collectieve) voorzieningen of gespecialiseerde ondersteuning en ondersteunt mensen, indien nodig, in het verkrijgen van toegang hiertoe. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent de bestaande mogelijkheden voor werk, scholing, ontmoeting, recreatie en dagbesteding, en verbindt deze met de interesses en mogelijkheden van mensen. • Is geïnteresseerd in wat mensen in beweging brengt en heeft daarbij oog voor belemmerende en stimulerende omstandigheden. • Neemt het initiatief om samen met ondernemers en organisaties participatiemogelijkheden voor mensen te creëren. • Signaleert belemmeringen in praktisch functioneren, onderzoekt de ondersteuningsbehoefte, en stelt zijn praktische ondersteuning mede in dienst van het opbouwen van een vertrouwensrelatie, en om achterliggende (psychische) problematiek te verhelderen. • Regelt doelgerichte integrale ondersteuning vanuit het sociale netwerk of vrijwilligerswerk, en/of door praktische dienstverlening in gang te zetten (bijvoorbeeld vervoer, tafeltje dekje of dagactiviteiten). • Bewaakt de ondersteuning die wordt geboden. 	
<p>Ruimte voor toelichting:</p>		

Competentie 5.3: Stuurt vrijwilligers aan en rust ze toe

De sociaal werker verbindt individuele vragen en behoeften met de mogelijkheden en potenties van vrijwilligers, ervaringsdeskundigen, actieve inwoners/cliënten en organisaties. Hij ziet erop toe dat vrijwilligers hun taak (kunnen) uitvoeren en zorgt voor de benodigde randvoorwaarden.

BIJ COMPETENTIE 5.3 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Draagt eraan bij dat iedere vrijwilliger zich gewaardeerd voelt en geeft steun en vertrouwen. Toont zijn waardering en erkenning en schroomt niet complimenten te geven. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan inzichtelijk maken wat het nut en belang is van het vrijwilligerswerk. • Draagt er zorg voor dat vrijwilligers zich maatschappelijk betekenisvol voelen. • Schat in welke mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid vrijwilligers aankunnen. • Laat vrijwilligers op eigen wijze hun rol, taak en verantwoordelijkheid vormgeven. • Ziet erop toe dat dit wordt afgestemd op elkaar. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentiecluster 6 Opereren vanuit de eigen organisatorische context

Competentie 6.1: Werkt inzichtelijk, verantwoord en kostenbewust

De sociaal werker zoekt naar de best mogelijke oplossing en maatwerk, waarbij duurzaamheid en het rekening houden met beschikbare (financiële) middelen en mogelijkheden richtinggevende aspecten zijn. Hij kan zich op een betrouwbare wijze verantwoorden aan verschillende partijen, zowel mondeling als schriftelijk. Hij maakt zichtbaar welke keuzen om welke redenen gemaakt zijn en wat de resultaten van ieders handelen zijn. Hij deelt verantwoordelijkheden en taken, stemt af en werkt inzichtelijk. De sociaal werker weet op een verantwoorde manier de balans te vinden tussen regels en procedures en het leveren van maatwerk.

BIJ COMPETENTIE 6.1 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt gebruik van en denkt mee over de aanwezige kaders, procedures en standaarden van de organisatie. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt gebruik van en denkt mee over de aanwezige kaders, procedures en standaarden van de organisatie. • Maakt keuzes inzichtelijk. • Weegt kosten en opbrengsten tegen elkaar af en probeert daar waar mogelijk kosten te beperken. • Kan een overdracht geven aan collega's en adequate rapportages schrijven. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 6.2: Opereert in een belangenwereld

De sociaal werker is flexibel en kan verschillende rollen innemen zonder daarbij de eigen normen en waarden, en de waarden die gelden in het sociaal werk of de organisatie, uit het oog te verliezen. Hij dient zich ook te verhouden tot (standaarden en belangen van) de eigen organisatie en van andere systemen.

BIJ COMPETENTIE 6.2 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleert respect en openheid in het omgaan met elkaar. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleert respect en openheid in het omgaan met elkaar. • Herkent bij inwoners/cliënten, collega's en samenwerkingspartners verschillen in visies en belangen en kan deze goed inschatten. • Voorkomt belangenstrijd. • Brengt belangen bij elkaar, zoekt naar win-win situaties waar mogelijk en creëert draagvlak. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 6.3: Kijkt over de eigen grenzen heen

De sociaal werker maakt gebruik van de kennis en infrastructuur van de eigen organisatie en van de partners in het netwerk. Hij benut de expertise van anderen en stelt zijn eigen expertise ter beschikking aan andere disciplines, vrijwilligers, mantelzorgers, organisaties, ondernemers en beleidsmakers.

BIJ COMPETENTIE 6.3 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent de wijk en de sociale kaart van de buurt of wijk. • Kent de kerntaken en competenties van de verschillende professionals en erkent hun deskundigheidsgebied. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent de wijk en de sociale kaart van de buurt of wijk. • Zoekt andere professionals en deskundigen op, weet wanneer hen in te zetten en ziet de meerwaarde van samenwerking en co-creatie voor een preventieve en integrale aanpak. • Neemt signalen van andere professionals serieus, pakt signalen op die duiden op sociale problematiek van individuen en groepen en van sociale vraagstukken op wijk- of organisatieniveau. • Toont belangstelling voor nieuwe inzichten. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 6.4: Werkt integraal samen

De sociaal werker draagt actief bij aan een integrale en samenhangende benadering en aanpak. Hij werkt zelfstandig in wisselende organisatieverbanden, met wisselende samenwerkingspartners, met verschillende doelgroepen en in wisselende opdrachten. Dit vraagt van de sociaal werker dat hij zich ondernemend opstelt. En dat hij zich kan verhouden tot, en kan schakelen tussen deze wisselende omstandigheden en perspectieven. De sociaal werker staat open voor andere perspectieven en belangen en weet wie wanneer aan zet is.

BIJ COMPETENTIE 6.4 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Is goed bereikbaar voor burgers/cliënten, collega's en samenwerkingspartners voor vragen, overleg en samenwerking. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Is goed bereikbaar voor inwoners/cliënten, collega's en samenwerkingspartners voor vragen, overleg en samenwerking. • Initieert samenwerking, betreft mensen en bouwt een netwerk op. Zet zich in om te komen tot een gezamenlijke vernieuwende aanpak. • Is betrouwbaar en transparant in de samenwerking, legt afspraken en randvoorwaarden vast in een plan van aanpak, komt afspraken na, evalueert en spreekt anderen aan op hun verantwoordelijkheden. • Neemt in een gezamenlijke aanpak verantwoordelijkheid voor het proces. • Reflecteert regelmatig met mensen op bereikte outcome, kwaliteit en effectiviteit van de aanpak en de samenwerkingsrelatie. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentiecluster 7 Werken aan je beroepsuitoefening

Competentie 7.1: Toont een autonome en ondernemende basishouding

De sociaal werker pakt zijn professionele autonomie en neemt de vrijheid om te bepalen hoe hij, gegeven de kaders, handelt. Hij toont een ondernemende houding: is tot actie bereid, houdt oren en ogen open voor nieuwe kansen en neemt initiatief om zaken aan te kaarten of in gang te zetten. Hij staat open voor oplossingen die niet direct voor de hand liggen en is creatief in het zoeken naar middelen en het inzetten van mensen.

BIJ COMPETENTIE 7.1 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Neemt het voortouw en komt met creatieve ideeën, benaderingen en inzichten. • Leert van gemaakte fouten. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Neemt het voortouw en komt met creatieve ideeën, benaderingen en inzichten. • Biedt anderen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven aan te dragen en uit te voeren. • Benut de juiste wegen om op verschillende niveaus invloed uit te oefenen om het welbevinden van mensen te verbeteren. • Gebruikt zijn professionele ruimte om samen met inwoners/cliënten, organisaties en professionals nieuwe mogelijkheden te creëren. • Gaat risico's niet uit de weg, durft fouten te maken en leert hiervan. 	
Ruimte voor toelichting:		

Competentie 7.2: Werkt aan zichzelf als professional, aan zijn beroepspraktijk en aan zijn beroep

De sociaal werker probeert en experimenteert, en reflecteert op wat werkt en wat niet. Hij ontwikkelt zich in zijn functioneren door ervaringen, door het tot zich nemen van kennis en door deskundigheidsbevordering. De sociaal werker is constructief kritisch op zichzelf en zijn professionele omgeving met als doel zijn handelen, beroepspraktijk en beroep te versterken. Hij heeft oog voor verbeterpunten voor de praktijk van alledag. Hij heeft zicht op bureaucratische belemmeringen en zet zich in om deze te agenderen bij relevante partijen. Een sterke beroepsoriëntatie en verbinding met het vak en met vakgenoten is hierbij behulpzaam. De sociaal werker handelt volgens zijn beroepscode en organisatorische kaders en bewaakt zo zijn vak.

BIJ COMPETENTIE 7.2 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:

STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Handelt methodisch, doel- en oplossingsgericht. • Ontwikkelt zich door reflectie op het eigen handelen. Integreert feedback van collega's, leidinggevendenden en inwoners/cliënten in zijn handelen. • Kan eigen reflecties verbinden met kennis en kunde uit het vakgebied en dit vertalen naar zijn handelen. • Is alert op verbeterpunten van de dagelijkse praktijk en onderneemt actie. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Handelt methodisch en doel- en oplossingsgericht. • Ontwikkelt zich door reflectie op het eigen handelen. Integreert feedback van collega's, leidinggevendenden en inwoners/cliënten in zijn handelen. • Kan eigen reflecties verbinden met kennis en kunde uit het vakgebied en dit vertalen naar zijn handelen. • Is alert op verbeterpunten van de dagelijkse praktijk en onderneemt actie. • Houdt kwaliteitsdoelen voor ogen en werkt aan kwaliteitsverbetering. • Weet waar het sociaal werk voor staat en kent de meest gangbare instrumenten en procedures, richtlijnen en aanpakken. • Analyseert en combineert eigen kennis met die uit onderzoek, met als doel de inhoud en uitvoering van het vak te verbeteren en te onderbouwen. 	
<p>Ruimte voor toelichting:</p>		

Competentie 7.3: Bewaakt zijn persoonlijk en professioneel functioneren

De sociaal werker is zich bewust van zijn expertise en stelt professionele grenzen aan wat hij kan. Hij is constructief kritisch op zichzelf en zijn professionele omgeving met als doel persoonlijke grenzen te stellen aan wat gezond is. Zo houdt hij het eigen welzijn en functioneren in goede orde.

BIJ COMPETENTIE 7.3 HERKEN IK MIJ HET MEESTE IN HET STADIUM:		
STARTBEKWAAM	VAKBEKWAAM	IK TWIJFEL
☐	☐	☐
<p><i>Startbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Doet een tijdig beroep op anderen als het eigen functioneren dreigt te verminderen. • Geeft aan wat hij nodig heeft om een situatie te kunnen hanteren. 	<p><i>Vakbekwame hbo sociaal werker</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Houdt de eigen grenzen in de gaten. • Maakt gebruik van faciliteiten die er zijn om het eigen functioneren te optimaliseren en zet deze preventief in. • Doet een tijdig beroep op anderen als het eigen functioneren dreigt te verminderen. • Geeft aan wat hij nodig heeft om een situatie te hanteren. 	
Ruimte voor toelichting:		

Hoe heb je gescoord?

- Heb je bij (bijna) alle competenties 'vakbekwaam' aangekruist?
Dan ben je al mooi op weg naar een vakvolwassen professional. Ook zou de [EVC-procedure](#) voor Vakbekwame hbo sociaal werker iets voor je kunnen zijn. Je moet daarvoor namelijk 17 van de 21 competenties aan kunnen tonen om in aanmerking te komen voor erkenning.
- Heb je bij vier of meer competenties 'startbekwaam' of 'ik twijfel' aangekruist?
Dan is het nuttig om de uitkomst van deze zelfscan eens te delen met je leidinggevende. Misschien onderschat je jezelf en vindt je leidinggevende dat je al bij meer competenties vakbekwaam bent. Je kunt samen bespreken hoe jij je gericht verder ontwikkelen kunt tot een vakbekwame hbo sociaal werker. Ook kun je bespreken hoe je kunt toewerken naar een goed moment om een EVC-procedure te starten en wat daarvoor nog nodig is.